

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 104. sjednici, održanoj 07.11.2025. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Utvrđuje se Nacrt Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon.

II

Zaključak sa Nacrtom Zakona iz tačke I ovog zaključka, upućuje se u dalju skupštinsku proceduru po redovnom postupku.

III

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/25
Datum, 07.11.2025. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:
1x Ministarstvo finansija,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

NACRT

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f) i g) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____sjednici, održanoj dana _____, donosi

ZAKON

O POREZU NA IMOVINU, NASLIJEĐE I POKLON

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim zakonom uređuje se porez na imovinu, naslijeđe i poklon na području Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), koji plaćaju obveznici plaćanja poreza, postupak za utvrđivanje i naplatu, kao i postupak za povrat poreza.

Član 2.

(Vrste poreza)

Ovim zakonom se propisuju slijedeće vrste poreza:

- a) porez na imovinu,
- b) porez na naslijeđe i poklon.

Član 3.

(Raspored prihoda)

Prihodi od poreza propisanih članom 2. ovog zakona raspoređuju se u 100% iznosu u budžete grada ili općina na čijem području je ostvaren.

DIO DRUGI - POREZ NA IMOVINU

Član 4.

(Obveznici poreza na imovinu)

(1) Obveznik poreza na imovinu je fizičko i pravno lice koje je vlasnik ili korisnik slijedeće imovine:

- a) poslovnog prostora koji se izdaje pod zakup,
- b) stambene zgrade ili stana koji se izdaju pod zakup,
- c) garaže koja se izdaje pod zakup,
- d) parking prostora koji se izdaje,
- e) zgrade ili stana za odmor i rekreaciju (vikendice),
- f) putničkog automobila, osim taksi vozila,
- g) motocikla,

h) skladišnog prostora koji se izdaje u zakup

i) plovnog objekta preko 5 m dužine,

j) letjelice u vlasništvu fizičkih lica,

- k) stola u kasinu,
- l) automata za igru na sreću,
- m) automata za zabavne igre, i
- n) bankomata.

(2) Ako je imovina u vlasništvu više lica svako od njih je obveznik poreza srazmjerno dijelu vlasništva.

(3) Obveznik poreza na imovinu je i fizičko i pravno lice koje imovinu iz člana 4. stav (1) izdaje u podzakup.

Član 5.

(Način i visina plaćanja poreza na imovinu)

(1) Porez na imovinu plaća se godišnje u paušalnom iznosu za:

a) poslovni i skladišni prostor koji se izdaje pod zakup od 2 KM/m²,

b) stambenu zgradu ili stan koji se izdaju pod zakup od 2 KM/m²,

c) garažu koja se izdaje pod zakup od 2 KM/m²,

d) parking prostor koji se izdaje od 2 KM/m²,

e) zgradu ili stan za odmor i rekreaciju (vikendicu) od 1,75 KM/m²

f) putnički automobil (osim taksi vozila):

do 1600 kubika

1) do 2 godine starosti od 60 KM

2) od 2 do 5 godina starosti od 40 KM

3) od 5 do 10 godina starosti od 30 KM

4) preko 10 godina starosti od 20 KM

preko 1600 kubika

od 120 KM,

od 80 KM,

od 60 KM,

od 30 KM.

5) električni automobil 50 KM

g) motocikl:

1) do 2 godine starosti od 40 KM,

2) preko 2 godine starosti od 20 KM,

h) plovni objekat dužine preko 5 m 500 KM,

i) letjelicu u vlasništvu fizičkih lica 500 KM,

- j) stol u kasinu 5.000 KM po stolu
- k) automat za igru na sreću 2.000 KM,
- l) automat za zabavne igre 400 KM.
- m) bankomat 1.000 KM.

(2) Obveznici poreza na imovinu koja podliježe obavezi registracije vozila dužni su prilikom registracije priložiti dokaz o uplati poreza.

Član 6.

(Oslobađanje od plaćanja poreza na imovinu)

Porez na imovinu ne plaćaju:

- a) Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Kanton, grad, općina, kao i njihovi organi, organizacije i institucije,
- b) strana država pod uslovom reciprociteta,
- c) invalidno lice, na jedan putnički automobil i to:
 - 1) RVI, ako je rješenjem nadležne komisije za utvrđivanje stepena invalidnosti prema propisima o invalidskom osiguranju utvrđeno tjelesno oštećenje od najmanje 70%, kao i za utvrđeni stepen invalidnosti od 50% i više, ako se radi o amputacijama i težim oštećenjima ekstremiteta, koja uslovljavaju upotrebu vozila prilagođenih invalidnim licima,
 - 2) ostala invalidna lica, ako je rješenjem nadležne komisije za utvrđivanje stepena invalidnosti prema propisima o invalidskom osiguranju utvrđeno tjelesno oštećenje od najmanje 80%,
- d) pravno i fizičko lice za poslovne prostore koje koriste prilikom obavljanja registrovane djelatnosti,
- e) obrazovna, zdravstvena, penzijska, naučna, kulturna, vjerska i humanitarna ustanova ili udruženje građana, ako poslovni prostor koriste za obavljanje registrovane djelatnosti.

Član 7.

(Plaćanje poreza na imovinu pri promjeni vlasnika)

Pri promjeni vlasnika imovine iz člana 4. ovog zakona u toku kalendarske godine, novi vlasnik ne plaća porez na imovinu ako je taj porez plaćen od strane ranijeg vlasnika.

Član 8.

(Razrez poreza na imovinu)

- (1) Razrez poreza na imovinu vrši se unosom godišnjeg zaduženja sa porezne prijave koju na propisanom obrascu podnosi porezni obveznik sa stanjem imovine na dan 01.01. godine za koju se vrši razrez.
- (2) Porez na imovinu koja se izdaje pod zakup plaća se srazmjerno dužini trajanja ugovora o zakupu.

Član 9.

(Obaveza dostavljanja podataka)

- (1) Nadležni gradski ili općinski organ koji vodi evidenciju o imovini iz člana 4. ovog zakona i upravitelji zgrade, dužni su na zahtjev dostaviti Poreznoj ispostavi Kantonalnog poreznog ureda (u daljem tekstu: Porezna ispostava) podatke o vlasniku i korisniku imovine, a nadležni

gradski ili općinski organ koji vodi evidenciju o imovini sve promjene nastale u toku tekuće godine u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

(2) Za zgradu ili stan za odmor i rekreaciju (vikendicu) podatke o vlasniku i njegovoj imovini na zahtjev porezne ispostave dostavljaju javna preduzeća i ustanove koje pružaju usluge za navedene objekte na području Kantona.

DIO TREĆI - POREZ NA NASLIJEDE I POKLON

Član 10.

(Predmet plaćanja poreza)

(1) Porez na naslijeđe i poklon plaća se na nekretninu koju nasljednik i poklonoprimac nasljeđuje, primi na poklon ili stekne po drugoj osnovi bez naknade na teritoriji Kantona na osnovu Zakona o nasljeđivanju u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 80/14 i 32/19 - odluka US), odnosno ugovora.

(2) Porez na naslijeđe i poklon plaća se i na pokretnu stvar ako joj je pojedinačna ili ugovorena vrijednost veća od 2.000,00 KM.

(3) Pokretnom stvari se smatra i novac, vrijednosni papiri i slično.

Član 11.

(Obveznik poreza)

(1) Obveznik poreza na naslijeđe i poklon je fizičko i pravno lice koje na teritoriji Kantona nasledi ili primi na poklon imovinu na koju se plaća porez na naslijeđe i poklon.

(2) Obveznik poreza na poklon je i lice koje primi na poklon pravo korištenja nekretnine bez prenosa prava vlasništva nad nekretninom.

Član 12.

(Plaćanje poreza usljed odricanja od nasljedstva i poklona)

Ako se nasljednik, odnosno poklonoprimac odrekne nasljedstva ili poklona ili ga ustupi, porez na naslijeđe i poklon plaća lice kojem je nasljedstvo ili poklon pripalo, ili mu je ustupljeno.

Član 13.

(Nastajanje obaveze plaćanja)

(1) Obaveza plaćanja poreza na naslijeđe i poklon nastaje u trenutku pravosnažnosti rješenja o nasljeđivanju, odnosno u trenutku prijema poklona.

(2) Poklon se smatra primljenim u trenutku potpisivanja ugovora o poklonu, a ako ugovor nije zaključen, u trenutku prijema poklona.

Član 14.

(Nastanak obaveze usljed opterećenosti nekretnine pravom uživanja)

Ako je naslijeđena ili na poklon primljena nepokretna imovina opterećena pravom uživanja, obaveza nasljednika, odnosno poklonoprimaoca za plaćanje poreza na naslijeđe i poklon nastaje po prestanku prava uživanja.

Član 15.

(Osnovica poreza)

Osnovica poreza na naslijeđe i poklon je tržišna vrijednost naslijeđene ili na poklon primljene imovine u trenutku nastanka porezne obaveze.

Član 16.

(Utvrđivanje tržišne vrijednosti)

- (1) Pod tržišnom vrijednošću naslijeđene ili na poklon primljene imovine podrazumjeva se tržišna vrijednost iste koja se postiže ili se može postići na tržištu u trenutku nastanka porezne obaveze.
- (2) Tržišnu vrijednost iz stava (1) ovog člana procjenjuje stručna komisija (u daljem tekstu: Komisija) koju imenuje gradsko ili općinsko vijeće, a koju čine predsjednik i dva člana.
- (3) U Komisiju mogu biti imenovane osobe koje imaju VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje (najmanje 240 ECTS bodova), prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja iz oblasti građevinarstva, arhitekture, geodezije, poljoprivrede, prava i ekonomije i najmanje pet godina radnog iskustva u struci i spremi.
- (4) Komisija se imenuje na period od dvije godine.
- (5) Nadležni gradski ili općinski organ pravilnikom propisuje način rada Komisije, odnosno propisuje kriterije na osnovu kojih se vrši utvrđivanje tržišne vrijednosti naslijeđene ili na poklon primljene imovine, pravo žalbe vlasnika nekretnine na procijenjenu tržišnu vrijednost nekretnine utvrđenu od strane Komisije, te druga pitanja.
- (6) Predsjedniku i članovima Komisije pripada naknada za rad u Komisiji u visini koju utvrđuje gradsko ili općinsko vijeće.
- (7) Vlasnik, odnosno korisnik naslijeđene ili na poklon primljene imovine dužan je Komisiji dopustiti pristup imovini radi procjene tržišne vrijednosti iste.

Član 17.

(Stopa poreza)

- (1) Porez na naslijeđe i poklon plaća se po stopi od 5%.
- (2) Izuzetno, u odnosu na stav (1) ovog člana porez na naslijeđe i poklon u drugom nasljednom redu plaća se po stopi od 3%.

Član 18.

(Oslobađanje od poreza)

Porez na naslijeđe i poklon ne plaća:

- a) nasljednik, odnosno poklonoprimalac prvog nasljednog reda, supružnik kada nasljeđuje kao nasljednik drugog nasljednog reda, roditelj kada naslijeđuje i prima na poklon imovinu od djece i djeteta bez oba roditelja na redovnom školovanju,
- b) država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Kanton, grad, općina, njihovi organi i institucije, te ustanova, javna preduzeća ili udruženje građana vjerskog ili humanitarnog karaktera, vjerske zajednice, mjesene zajednice, vakufska direkcija, vakufi, vjerske zadužbine i zaklade.

Član 19.

(Oslobađanje predmeta od poreza)

- (1) Porez na naslijeđe i poklon ne plaća se na:
 - a) predmete domaćinstva,
 - b) imovinu na koju nasljednik, odnosno poklonoprimalac ne može steći pravo vlasništva, pravo uživanja, odnosno korištenja,
 - c) imovinu koja je naslijeđena ili na poklon primljena, a koju porezni obveznik ustupi bez naknade državi Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine, Kantonu, gradu, općini, njihovim organima i institucijama, mjesnim zajednicama, te ustanovi, javnom preduzeću ili udruženju građana vjerskog ili humanitarnog karaktera, kao i vjerskim institucijama i

institucijama kojima je osnivač vjerska zajednica kao npr. vakufska direkcija, vakufi, vjerske zadužbine i zaklade.

(2) Porez plaćen prije ustupanja naslijeđa ili poklona ne vraća se.

Član 20.

(Oslobađanje od poreza između bivših supružnika)

Porez na naslijeđe i poklon ne plaća se kad se uređuju imovinski odnosi bivših supružnika.

Član 21.

(Organ razrezivanja poreza)

(1) Porez na naslijeđe i poklon razrezuje Porezna ispostava na čijem području se nalazi naslijeđena ili na poklon primljena imovina.

(2) Ako naslijeđena imovina, odnosno poklon sadrži samo pokretnu imovinu, porez razrezuje nadležna Porezna ispostava u prebivalištu poreznog obveznika.

(3) Ako se naslijeđena ili na poklon primljena nepokretna imovina nalazi na području dviju ili više gradova ili općina, razrez poreza vrši Porezna ispostava prema mjestu gdje se imovina nalazi.

Član 22.

(Organi obavezni za dostavljenje rješenja i ugovora)

Sudovi, organi uprave, advokati i notari dužni su rješenja o nasljeđivanju i ugovore o poklonu nepokretne i pokretne imovine dostaviti nadležnoj Poreznoj ispostavi u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti rješenja, odnosno ovjere ugovora.

DIO ČETVRTI - PODNOŠENJE PRIJAVE, OBRAČUN I RAZREZ POREZA, ROK I MJESTO PLAĆANJA

Član 23.

(Rok podnošenja porezne prijave na imovinu)

(1) Prijavu poreza na imovinu porezni obveznik je dužan podnijeti nadležnoj Poreznoj ispostavi do 31. januara tekuće godine prema stanju na dan 01. januara tekuće godine za koju se odnosi obaveza.

(2) Za imovinu stečenu u toku godine prijava se podnosi u roku od 15 dana od dana sticanja te imovine, a porez se obračunava i razrezuje srazmjerno vremenu od dana sticanja imovine do kraja godine u odnosu na godišnje zaduženje.

(3) Prijava za imovinu koja se izdaje pod zakup podnosi se u roku od 15 dana od dana izdavanja pod zakup.

(4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, obveznici poreza na imovinu na putnički automobil, motocikl, ostala motorna vozila i drugu imovinu koja podliježe registraciji ne podnose godišnju poreznu prijavu, a godišnji porez plaćaju u paušalnom iznosu prilikom registracije vozila. Prijavu poreza na imovinu na motorna vozila obveznik podnosi prilikom registracije vozila. Prijava se podnosi elektronskim putem.

Član 24.

(Rok i mjesto plaćanja poreza na imovinu)

(1) Porez na imovinu obveznik je dužan platiti u roku od 15 dana od krajnjeg roka za podnošenje porezne prijave, odnosno do 15. februara tekuće godine, a za imovinu stečenu u toku godine u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave.

(2) Porez na imovinu za vozila se plaća pri registraciji vozila.

(3) Porez na nepokretnu imovinu plaća se prema mjestu gdje se imovina nalazi, a porez na pokretnu imovinu plaća se prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta poreznog obveznika.

Član 25.

(Rok podnošenja porezne prijave na naslijeđe i poklon)

Obveznici poreza na naslijeđe i poklon dužni su poreznu prijavu za razrez poreza podnijeti u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora, odnosno od dana prijema rješenja o naslijeđu.

Član 26.

(Obveznici dostavljanja podataka)

Banka, organ uprave, advokat, notar, sud, pravno i fizičko lice dužni su na zahtjev Porezne ispostave dostaviti podatke kojima raspolažu, ako su ti podaci od značaja za utvrđivanje njihove porezne obaveze ili poreznih obaveza drugih lica sa kojima su u poslovnom odnosu.

Član 27.

(Postupak usljed netačnosti podataka u prijavi)

Ako Porezna ispostava u postupku razreza poreza ustanovi da podaci koje je obveznik poreza naveo u poreznoj prijavi ne odgovaraju stvarnom stanju, postupak utvrđivanja poreza na imovinu utvrdit će se shodno odredbama Zakona o poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH", broj: 33/2002, 28/2004, 57/2009, 40/2010, 29/2011 - odluka US, 27/2012, 7/2013, 71/2014, 91/2015 i 44/2022, u daljem tekstu: Zakon o poreznoj upravi).

Član 28.

(Rok za donošenje rješenja o utvrđivanju, odnosno oslobađanju od poreza na naslijeđe i poklon)

Nadležna Porezna ispostava u roku od 30 dana od dana prijema prijave, pravosnažnog rješenja ili ugovora, donosi rješenje o utvrđivanju, odnosno oslobađanju od poreza na naslijeđe i poklon.

Član 29.

(Rok i mjesto plaćanja poreza na naslijeđe i poklon)

(1) Porez na naslijeđe i poklon plaća se u roku od 90 dana od dana prijema rješenja.

(2) Porez na naslijeđe i poklon za nekretnine plaća se prema mjestu gdje se ta nekretnina nalazi, a za pokretnu imovinu prema mjestu prebivališta, odnosno boravište poreznog obveznika.

DIO PETI - PRINUDNA NAPLATA, KAMATA, POVRAT, ŽALBA I ZASTARA

Član 30.

(Primjena drugih propisa)

(1) Na pitanja zastarjelosti razreza, prinudne naplate poreza i kamata, povrata pogrešno ili više plaćenog poreza, plaćene kamate, troškova prinudne naplate i žalbenog postupka, primjenjivat će se odgovarajuće odredbe Zakona o poreznoj upravi.

(2) Prekršajni postupak pokreće i vodi u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH”, broj: 63/14, "Sl. glasnik BiH", br. 41/22 - odluka US BiH i 68/22 - odluka US BiH i "Sl. novine FBiH", br. 19/25).

(3) Povrat poreza vrši se u skladu sa propisom kojim se utvrđuje procedura za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda sa Jedinственог računa trezora Zeničko-dobojskog kantona.

(4) Ako ovim zakonom pojedina pitanja iz oblasti poreza nisu regulisana shodno se primjenjuju federalni propisi iz ove oblasti.

Član 31.

(Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza)

Nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza utvrđenim ovim zakonom vrši nadležna Porezna ispostava.

DIO ŠESTI - KAZNENE ODREDBE

Član 32.

(Kaznene odredbe za pravno lice, odnosno notara)

(1) Novčanom kaznom u visini od 1.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se pravno lice, odnosno notar ako:

- a) ne dostavi podatke o vlasniku i njegovoj imovini (član 9.),
- b) ne dozvoli ovlaštenom licu (članovima Komisije) pristup naslijeđenoj ili na poklon primljenoj imovini imovini radi procjene tržišne vrijednosti iste (član 16),
- c) u roku ne dostavi rješenje o nasljeđivanju ili ugovor o poklonu (član 22.),
- d) ne podnese ili u roku ne podnese prijavu za razrez poreza (član 23. i 25.),
- e) u roku ne plati porez (član 24. i 29.),
- f) na zahtjev Porezne ispostave ne dostavi podatke kojima raspolaže (član 26.),
- g) ne dozvoljava ili ometa izvršenje postupka prinudne naplate (član 30.).

(2) Novčanom kaznom za prekršaj propisan u stavu (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu, u visini od 500,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 33.

(Kaznene odredbe za fizičko lice)

Novčanom kaznom od 300,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj porezni obveznik fizičko lice ako:

- a) ne dozvoli ovlaštenom licu (članovima Komisije) pristup naslijeđenoj ili na poklon primljenoj imovini imovini radi procjene tržišne vrijednosti iste (član 16),
- b) ne podnese ili u roku ne podnese prijavu za razrez poreza (član 23. i 25.),
- c) u roku ne plati porez (član 24. i 29.),
- d) na zahtjev Porezne ispostave ne dostavi podatke kojima raspolaže (član 26),
- e) ne dozvoljava ili ometa izvršenje postupka prinudne naplate (član 30.).

Član 34.

(Organi nadležni za podnošenje prijave za prekršajni postupak)

(1) Prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka (u daljem tekstu: Zahtjev) zbog povreda odredbi člana 16. stav (7) ovog zakona podnosi nadležni gradski, odnosno inspekcijски organ na prijedlog Komisije iz člana 16. stav (2) ovog zakona, a za povredu odredbi

člana 9., 22., 23., 24., 25., 26., 29. i 30. ovog zakona ispostava Porezne uprave nadležna za razrez poreza, u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima („Službene novine Federacije BiH”, broj: 63/14, "Sl. glasnik BiH", br. 41/22 - odluka US BiH i 68/22 - odluka US BiH i "Sl. novine FBiH", br. 19/25).

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana podnosi se nadležnom općinskom sudu.

DIO SEDMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

(Obaveze do stupanja na snagu ovog zakona)

Porezne obaveze koje su nastale do dana stupanja na snagu ovog zakona izvršit će se prema propisima koji su važili u momentu nastanka porezne obaveze.

Član 36.

(Rok za donošenje pravilnika)

Nadležni gradski ili općinski organ će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik o načinu rada komisije i kriterijima na osnovu kojih se vrši utvrđivanje tržišne vrijednosti naslijeđene ili na poklon primljene imovine iz člana 16. stav (5) ovog zakona.

Član 37.

(Primjena podzakonskih propisa koji su u primjeni)

Pravilnik donesen na osnovu propisa koji su u primjeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, primjenjivat će se do donošenja novih u skladu sa ovim zakonom ukoliko nisu u suprotnosti sa istim.

Član 38.

(Rok za podnošenje porezne prijave za imovinu koja se oporezuje po ovom zakonu)

Porezni obveznici koji na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju imovinu koja se oporezuje po ovom zakonu, a za istu nisu podnijeli poreznu prijavu, dužni su istu podnijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 39.

(Davanje mišljenja i tumačenja Zakona)

(1) Autentično tumačenje odredbi ovoga zakona daje Skupština Zeničko-dobojskog kantona.

(2) Za davanje mišljenja i odgovora na pitanja u vezi primjene ovog zakona u dijelu obračuna i plaćanja poreza nadležna je Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 1. i 8. Pravilnika o mišljenima porezne uprave („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/24).

(3) Ministarstvo finansija daje pojašnjenja i odgovore na pitanja, kojima daje svoj stav u vezi primjene ovoga zakona u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim odredbama člana 12. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/15 i 8/22).

Član 40.

(Prelazne odredbe)

Zahtjevi podneseni do dana primjene ovog zakona rješavaće se po odredbama Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 9/09 i 13/11 - autentično tumačenje).

Član 41.

(Prestanak primjene Zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 9/09 i 13/11 - autentično tumačenje).

Član 42.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj:
Datum,
Z e n i c a

PREDSJEDAVAJUĆI

Ćazim Huskić

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 37. stav 1. tačka f) i g) Ustava Zeničko-dobojskog kantona.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona je od strane Kantonalnog poreznog ureda Zenica upućena Inicijativa broj: 13-4-04-02-2-486/24 od 01.04.2024. godine za izradu novog Zakona o porezu na promet nekretnina i Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon Zeničko-dobojskog kantona, a imajući u vidu veliki broj zahtjeva za davanjem mišljenja, inicijativa za autentično tumačenje zakona, te nejasnoća u pravilnoj primjeni pojedinih odredbi Zakona o porezu na promet nekretnina („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/09, 6/13, 6/18 i 12/20) i Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 9/09 i 13/11 - autent. tum.).

Imajući u vidu navedeno, a kako se radi o iznimno složenom zadatku, predloženo je Vladi Zeničko-dobojskog kantona donošenje Rješenja o imenovanju Radne grupe za izradu novog Zakona o porezu na promet nekretnina i Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon Zeničko-dobojskog kantona.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na prijedlog Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona svojim Rješenjem imenovala Radnu grupu za izradu novog Zakona o porezu na promet nekretnina i Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon Zeničko-dobojskog kantona Rješenjem Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 22/24).

Radna grupa se suočila sa iznimno složenim zadatkom, te je prilikom izrade Nacrta Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon uzela u obzir iskustva, sugestije i prijedloge Kantonalnog poreznog ureda Zeničko-dobojskog kantona, dosadašnji veliki broj zahtjeva fizičkih i pravnih lica za davanjem mišljenja i inicijativa za autentično tumačenje Zakona, zatim sve uočene nejasnoće u pravilnoj primjeni pojedinih odredbi Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 9/2009 i 13/2011 - autentično tumačenje), te iskustva i pravna rješenja drugih kantona u Federaciji BiH, vezano za porez na imovinu, naslijeđe i poklon, a posebno u dijelu poreznih oslobođanja i osnova za oporezivanje.

Radna grupa je završila svoj zadatak i pripremila Nacrt novog Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon, nastojeći da odredbe novog Zakona budu što više jasne i nedvosmislene, kako bi se maksimalno izbjegle mogućnosti različitog tumačenja pojedinih odredbi Zakona u primjeni u narednom periodu, a posebno u dijelu poreznih oslobođanja.

U skladu sa članom 117. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona – Četvrti prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/24 i 8/25), predlaže se upućivanje Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon u skupštinsku proceduru u formi nacrta.

III KONSULTACIJE SA DRUGIM ORGANIMA

U postupku konsultacija sa drugim organima, Ministarstvo finansija je pribavilo mišljenja Ministarstva za pravosuđe i upravu i Sekretarijata za zakonodavstvo, te uzelo u obzir, primjedbe, preporuke i sugestije ovih organa, u skladu sa članom 31. stav (1) tačka a)

Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj: 10/21).

Prilikom izrade Nacrta Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon uzeta su u obzir iskustava, sugestije i prijedlozi Kantonalnog poreznog ureda Zeničko-dobojskog kantona.

Također, u okviru procesa konsultacija u vezi s Nacrtom Zakona traženo je i mišljenje Saveza općina i gradova Federacije BiH, te općinama i gradovima sa područja Zeničko-dobojskog kantona, po navedenom Nacrtu Zakona, u skladu sa odredbama člana 34. stav 4. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH ("Službene novine FBiH", broj: 49/06 i 51/09).

S tim u vezi, razmotreni su i uzeti u obzir komentari, mišljenja i sugestije Općine Tešanj i Općine Olovo.

Napominjemo, da Savez općina i gradova Federacije BiH i ostalih deset općina i gradova sa područja Zeničko-dobojskog kantona, nisu dostavili svoja mišljenja, primjedbe, komentare ili sugestije na dostavljeni Nacrt Zakona.

IV USKLAĐENOST ZAKONA SA EU LEGISLATIVOM I DIREKTIVAMA EVROPSKE UNIJE, TE PREUZIMANJE RELEVANTNE PRAVNE STEČEVINE EU

Jedan od razloga za donošenje novog Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon je potreba usklađivanja zakonskih odredbi sa EU legislativom i direktivama Europske unije, odnosno ovim Zakonom se u zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona preuzima relevantna pravna stečevina EU.

S tim u vezi, identifikovana je relevantna pravna stečevina EU za predmetni Nacrt zakona, kako slijedi:

- EU 88/361/EEZ: Direktiva Vijeća od 24. juni 1988. za provedbu članka 67. Ugovora
- Uredba (EU) br. 650/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvatanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Evropske potvrde o nasljeđivanju;
- Commission Staff Working Paper – Non-discriminatory inheritance tax systems: principles drawn from EU case-law Accompanying the document Commission Recommendation regarding relief for double taxation of inheritances,
- Mišljenje nezavisnog odvjetnika Melchiora WATHELETA od 18. februara 2016. Predmet C-479/14 Sabine Hünnebeck protiv Finanzamt Krefeld,
- Presuda Suda (prvo vijeće) od 8. juna 2016. Sabine Hünnebeck protiv Finanzamt Krefeld.

Zahtjev za prethodnu odluku – Slobodno kretanje kapitala – Članci 63. i 65. UFEU-a – Porez na darovanja – Darovanje nekretnine koja se nalazi na državnom području – Nacionalni propisi kojima se predviđa viša porezna olakšica za rezidente nego za nerezidente – Postojanje sustava izbora koji omogućuje svakoj osobi s boravištem u nekoj državi članici Europske unije da koristi višu olakšicu. Predmet C-479/14.

U Evropskoj uniji oblast poreza na imovinu, naslijeđe i poklone nije uređena konkretnim propisom EU, već je prepuštena državama članicama da je samostalno regulišu, uz obavezu poštovanja općih pravila unutrašnjeg tržišta i slobode kretanja kapitala.

Nakon analize predmeta propisivanja zakona i relevantnog *acquis-a* može se zaključiti sljedeće:

- Uredba (EU) br. 650/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća od 4. juli 2012. godine o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka te prihvatanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Evropske potvrde o nasljeđivanju nije primjenjiva, uzimajući u obzir recital (10) Uredbe gdje je istaknuto da „se ova Uredba ne bi trebala primjenjivati na porezne stvari ili upravne stvari javnog prava. Stoga treba prepustiti nacionalnom pravu određivanje, na primjer, kako se porezi i ostale obveze javnopravne prirode izračunavaju i plaćaju“;
- Kada je u pitanju 88/361/EEZ: Direktiva Vijeća od 24. juna 1988. za provedbu člana 67. Ugovora ističem da je izmjenama i dopunama Ugovora o funkcionisanju EU (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:02016E/TXT-20250315>;) ovaj član stavljen van snage. Na EUR-lexu u sažetku o navedenoj Direktivi je istaknuto: „Pravila direktive zastarjela su nakon stupanja na snagu novog članka 63. Ugovora o funkcioniranju Europske unije koji osigurava slobodno kretanje kapitala između zemalja EU-a te između zemalja EU-a i zemalja izvan EU-a.“ i „Primjenjivala se od 7. srpnja 1988. do 31. prosinca 1999. Zemlje EU-a trebale su je uključiti u svoje nacionalno pravo do 1. srpnja 1990. Direktivu su sada zamijenila nova pravila Sporazuma o slobodnom kretanju kapitala, ali se i dalje koristi u svrhu definiranja pojma kretanja kapitala.

Nakon izvršene preliminarne analize uzeta su u obzir pravila unutarnjeg tržišta i slobode kretanja kapitala odnosno odredbe iz Ugovora o funkcionisanju EU, tačnije član 63.– 66. slobodno kretanje kapitala (uključuje nasljedstva i poklone, i unutar EU i prema trećim državama).

V OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Nacrt Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon sastoji se od sedam dijelova, kako slijedi:

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

U ovom dijelu, u član 1. ovog zakona utvrđen je predmet zakona, u članu 2. vrste poreza, i u članu 3. pripadnost prihoda, te u članu 4. obveznici poreza na imovinu, u članu 5. način i visina plaćanja poreza na imovinu, u članu 6. oslobođanje od plaćanja poreza na imovinu, u članu 7. plaćanje poreza na imovinu pri promjeni vlasnika, u članu 8. razrez poreza na imovinu, u članu 9. obaveza dostavljanja podataka.

DIO DRUGI - POREZ NA IMOVINU

U ovom dijelu, u članu 4. ovog zakona definisani su obveznici poreza na imovinu, u članu 5. način i visina plaćanja poreza na imovinu, u članu 6. oslobađanje od plaćanja poreza na imovinu, u članu 7. plaćanje poreza na imovinu pri promjeni vlasnika, u članu 8. razrez poreza na imovinu, i u članu 9. obaveza dostavljanja podataka.

DIO TREĆI - POREZ NA NASLIJEDE I POKLON

U ovom dijelu, u članu 10. ovog zakona definisan je predmet plaćanja poreza, u članu 11. obveznik poreza, u članu 12. plaćanje poreza usljed odricanja od nasljedstva i poklona, u članu 13. nastajanje obaveze plaćanja, u članu 14. nastanak obaveze usljed opterećenosti nekretnine pravom uživanja, u članu 15. osnovica poreza, u članu 16. utvrđivanje tržišne vrijednosti, u članu 17. stopa poreza, u članu 18. oslobađanje od poreza, u članu 19. oslobađanje predmeta od poreza, u članu 20. oslobađanje od poreza između bivših supružnika, u članu 21. organ razrezivanja poreza i u članu 22. organi obavezni za dostavljenje rješenja i ugovora.

DIO ČETVRTI - PODNOŠENJE PRIJAVE, OBRAČUN I RAZREZ POREZA, ROK I MJESTO PLAĆANJA

U ovom dijelu, u članu 23. ovog zakona definisan je rok podnošenja porezne prijave na imovinu, u članu 24. rok i mjesto plaćanja poreza na imovinu, u članu 25. rok podnošenja porezne prijave na naslijeđe i poklon, u članu 26. obveznici dostavljanja podataka, u članu 27. postupak usljed netačnosti podataka u prijavi, u članu 28. rok za donošenje rješenja o utvrđivanju, odnosno oslobađanju od poreza na naslijeđe i poklon i u članu 29. rok i mjesto plaćanja poreza na naslijeđe i poklon.

DIO PETI - PRINUDNA NAPLATA, KAMATA, POVRAT, ŽALBA I ZASTARA

U ovom dijelu, u članu 30. ovog zakona definisana je primjena drugih propisa, a u članu 31. nadzor nad obračunavanjem i plaćanjem poreza.

DIO ŠESTI - KAZNE NE ODREDBE

U ovom dijelu, u članu 32. ovog zakona definisane su kaznene odredbe za pravno lice, organ uprave, odnosno notara, u članu 33. kaznene odredbe za fizičko lice i u članu 34. organi nadležni za podnošenje prijave za prekršajni postupak.

DIO SEDMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

U ovom dijelu, u članu 35. ovog zakona definisane su obaveze do stupanja na snagu ovog zakona, u članu 36. rok za donošenje pravilnika, u članu 37. primjena podzakonskih propisa koji su u primjeni, u članu 38. rok za podnošenje porezne prijave za imovinu koja se oporezuje po ovom zakonu rok za donošenje pravilnika, u članu 39. davanje mišljenja i tumačenja Zakona, u članu 40. prelazne odredbe, u članu 41. prestanak primjen ranijeg Zakona i u članu 42. stupanje na snagu Zakona.

VI FINANSIJSKI EFEKTI

Za donošenje Nacrta Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon planirana su potrebna finansijska sredstva u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2025. godinu ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 25/24 i 12/25).

Donošenje i primjena Nacrta Zakona o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon će imati efekte na budžete jedinica lokalne samouprave sa područja Zeničko-dobojskog kantona na način da bi prema osnovanoj procjeni posmatrajući ukupno sve planirane izmjene i dopune odredbi Nacrta Zakona u odnosu na pravna rješenja propisana postojećim Zakonom o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon, trebalo doći do porasta prihoda gradova i općina sa područja Zeničko-dobojskog kantona po osnovu priliva poreza na imovinu, naslijeđe i poklon, a imajući u vidu da se Nacrtom Zakona jasnije preciziraju pojedine odredbe Zakona u cilju smanjenja porezne evazije i da se istovremeno uvode novi osnovi za naplatu porezu na imovinu, naslijeđe i poklon, a koji su se u drugim kantonima u Federaciji BiH pokazali kao opravdani, što bi sve trebalo doprinijeti poreznoj disciplini i s tim u vezi rastu prihoda jedinica lokalne samouprave sa područja Zeničko-dobojskog kantona po ovome osnovu.